

Els evadits. Els jueus

El poble jueu fou l'objectiu de la política exterminadora del Tercer Reich i sofrí una implacable persecució a tots els territoris ocupats pels alemanys. Això féu que jueus belgues, holandesos, polonesos, austríacs, alemanys... es refugiessin a França i que, davant del perill de ser deportats a camps d'extermini, molts d'ells prenguessin la determinació de passar a Espanya cercant la llibertat.

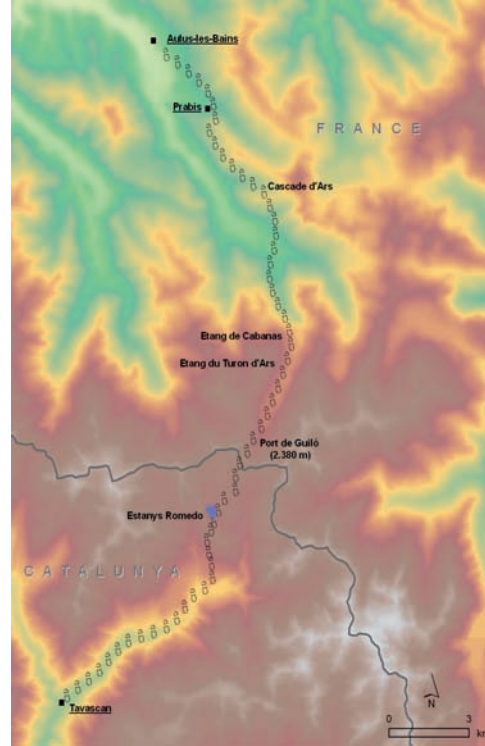
“El meu pare ja havia estat perseguit per jueu durant la Primera Guerra Mundial. Al produir-se l'agressió alemanya contra Bèlgica, tota la família (els meus pares i germans) van fugir cap a França. Quan els alemanys ocupen la França lliure l'11 de novembre de 1942, passem d'immediat a Espanya.”

René Petré. Lieja (Bèlgica).

Evadit el 2 de novembre de 1942.

La major part dels jueus que arribaren a Sort ho feren per un itinerari que partia d'Aulus-les-Bains (Arieja) i arribava a Tavascan. A Aulus s'instal·là, a mitjan de 1942, un centre d'internament on es concentraven els jueus que residien al sud de França.

A partir d'aquell estiu comencen a ser deportats a camps d'extermini i només alguns d'ells aconseguïen creuar les muntanyes i evitar, a través dels camins pallaresos, una mort més que segura.

1

2

3

4

5

1. Ruta utilitzada pels jueus entre Aulus-les-Bains i Tavascan.

2 i 3. Nico Zwaan, Philippus Meljado i Max Dekker, tres dels jueus que fugiren d'Aulus-les-Bains cap al Pallars Sobirà.

4. Vista de la població d'Aulus-les-Bains (Arieja).

5. Placa d'homenatge als jueus concentrats a Aulus-les-Bains.